

Módosították az állaspályázást
(2. oldal.)

Játékfilmszemle
(4. oldal.)

Levelező és esti tagozat
(6. oldal.)

Az élni tudás képessége
(3. oldal.)

Falujáró szemmel...
(5. oldal.)

Szólnok után Nottingham?
(8. oldal.)

SZEGEDI

XIX. évfolyam 2. szám
1981. február 27.

Egyetem

A SZEGEDI FELSOOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

Készülődés a KISZ kongresszusra

Viták, összegzések, küldöttértekezletek

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága 1981 májusára hívta össze a KISZ X. Kongresszusát. A kongresszust előkészítendő, a KB januárban közzétette azt a vitaanyagot, amely az egyes KISZ-szervezetek kongresszusra való felkészülését orientálja. A vitaanyag műfaja, a korábbi határozat-tervezetekkel ellentétben, levél, s mint ilyen, jelzi a KISZ KB ama törekvését, mely szerint az aktuális problémákat minden eddiginél teljesebb valóságukban kívánja elemezni. Annyi bizonyos, hogy a kongresszusi levél vitákat fog kiváltani minden, a mozgalmi életet a társadalmi cselekvés egy adekvát formájának felfogó alapszervezetben. Bár a levél tényleges vitájára ez idő szerint a szegedi felsőoktatási KISZ-szervezetekben még nem került sor, az illetékes KISZ-titkároktól arról kértünk felvilágosítást, milyen módon, milyen konkrét intézkedésekkel segítik elő a kongresszusi levél feldolgozását, hogyan készülnek magára a kongresszusra.

Dr. Kiss Barnabás (JATE): — Mindenekelőtt szeretnék néhány szót szólni a kongresszusi levél jellegéről, arról, hogy hogyan értelmezzük ezt a néhány fórumon már vitát kiváltó közleményt. (A fórumok alatt értem például a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Osztályának (EFO) teli, decemberben megrendezett felkészítő tábort, vagy a Városi KISZ Bizottság február 6-i kongresszusi felkészítésén, amelyen Nagy Sándor, a KISZ KB titkára tartott előadást.) A levél hármas tagoltságú, foglalkozik általános társadalmi kérdésekkel, az ifjúságpolitika egészével és magával a KISZ-szel. Egyik fő jellegzetessége éppen az, hogy törekszik rétegekhez szólni. A levél mindezenekelőtt vitaanyag, egy lehetőségen közös gondolkodás kiindulópontja, másrészt pedig egy tömegpolitikai kampány része is, szól a társadalomhoz és a társadalmi kérdésekről, így a korábbi határozat-tervezeteknél nyitottabb. Tehát alapvetően orientáló jellegű. A kongresszusi felkészülésben mi azt érezzük a legfontosabbnak, hogy a levelet elfogadtassuk minden KISZ-taggal, mint vitaanyagot. Ezt a dokumentumot a felkészítés során a KISZ-vezetőknek kell felvállalniuk.

A JATE-n minden karnak magának kell megszerveznie a felkészítést. A jogszabályok külön karnak felkészítő tábort szerveztek, amelynek elsődleges célja a kongresszusi levél feldolgozása. A levelet a szervezeti felépítésnek megfelelően, természetesen minden alapszervezet megtárgyalja. A kialakított instruktori rendszeren keresztül minden reszortfelelősnek kötelessége a levél feldolgozásának segítése. A viták, illetve a közös feldolgozás összegzését először a karni küldöttértekezletek végzik el. A jogi kar

február 26-án, az oktatói-dolgozói szervezet február 28-án, míg a természettudományi és bölcsészkar március 5-én tartják meg küldöttértekezletüket. A JATE KISZ Bizottságának tagjai részt vesznek egyes taggyűléseken, a küldöttértekezleteken, s egyrészt az itt elhangzottak, másrészt a karni összegzések alapján foglaljuk össze a kongresszusi levél vitájának egyetemi tapasztalatait.

Dr. Lehoczky Pál (SZOTE): — A SZOTE KISZ Bizottsága egy — a kongresszusi levelet kiegészítő anyagot adott közre a KISZ-tagok körében. Ezt azért éreztük szükségesnek, mert véleményünk szerint a kongresszusi levélben benne rejlik a veszély, hogy igazán egyforma érvényességgel nem szól mindenkihez. Egy szóval, a nálunk valójában érdekes problémákat csak érintőlegesen tárgyalja, ezért, hogy gyakorlatibb segítséget adjunk a levél vitájához, ajánlásokat és szempontokat fogalmaztunk meg —, kérdések formájában. Úgy gondoljuk, hogy tartalmas vita csak a levél gondolatmenetének, megállapításainak a mi KISZ-es gyakorlatunkkal való összevetése alapján lehetséges. Az egyetemi kongresszusi intézkedési terv értelmében március 16-án összegezzük az alapszervezeti szintű vitákat. E vitával kapcsolatban az alapszervezetek egyik legfontosabb, módszertani feladata az lesz, hogy lehetőség szerint biztosítsák a KISZ-en kívüliek, idősebb kollégák, oktatók véleményének meghallgatását is. A karni küldöttértekezletekre az Általános Orvostudományi Karon március 19-én, a Gyógyászati Orvostudományi Karon március 17-én, az oktatói-dolgozói szervezetben március 18-án kerül sor. A karni szintű beszámolóink inkább a gyakorlati munka sikereit és problémáit érintik majd, míg egyetemi szinten a KISZ-élet általános problémáit, vagy eredményeit szeretnénk megfogalmazni. Az egyetemi küldöttértekezlet egyébként március 24-én lesz.

A kongresszusra való felkészülést más fórumok vagy felmérések tapasztalatai is elősegítik. Február 28-án számol be a négy orvosegyetemi kollégiumi diákbizottság az elvégzett munkáról. Ezek a beszámolók remélhetőleg újabb adalékokat szolgáltatnak a felkészüléshez. De hasznos tapasztalatokat szereztünk a múlt év novemberében-decemberében elkészített felmérés alapján is, amely a tagoknak a mozgalmi munkához való viszonyát térképezte föl. Összegzőként elmondhatjuk, hogy a tagok megállapításai hevesek voltak megoldási javaslatok azonban túlságosan a felszínen mozogtak, szervezési módszertani problémákra vonatkoztak. Még annvit: énnen most készült el a javaslat az egyetemi beszámoló felépítésére. Ebben a

tervezetben megfogalmaztuk azokat a szempontokat, amelyek alapján elkészítjük majd a kongresszusi beszámolót. E szempontok lényege szerint nagyobb súlyt fektetünk a KISZ helye és szerepe változásának megfogalmazására, a belső demokratizmus struktúrájának alakulására, problémáira.

Márton József (JGYTF): — A kongresszusi levélhez külön segédanyagot nem adtunk, hanem más módon próbálunk segíteni a feldolgozásban. Tudniillik, nálunk külön problémát jelent, hogy a KISZ-tagság 25 százaléka — a teljes IV. évfolyam — tanítási gyakorlaton van, s így aktív részvételükre nem számíthatunk. Ezért az oktatói-dolgozói alapszervezet tagjaiból alakítottunk egy csoportot, akik külön-külön elménnek egy-egy taggyűlésre, s ott tapasztalataik révén igyekeznek olyan szituációt teremteni, amely alkalmas a levél alapos megvitatására. Ezenkívül a kongresszusi feladatok koordinálására, irányítására és ellenőrzésére területfelelősi rendszert működtetünk. A területi felelősök — többek közt — tevékenyen részt vesznek a levél vitájában, az elhangzott észrevételek összegyűjtésében. Ők és az instruktorok valamennyi taggyűlés vitáját írásban összefoglalják, az összegyűjtött anyag megbeszélésére március 3-ig kerül sor. Szeretnénk elérni, hogy a levél megvitatása KISZ-en kívüli közösségekben is megtörténjen. Így felkérjük a Stúdió-színpadot, néhány tudományos diákkör tagtagát, a Marxizmus—Leninizmus és a Pedagógiai tanszék kollektíváját: mondják el a véleményüket. Az egész felkészülés során alapelvnek tartjuk, hogy ne csupán magát a levelet vizsgálják, hanem a mai magyar valóságot, a mozgalmi élet egészét. Így az említett tanszékektől is az ifjúság nevelési szempontú megítélését várjuk. Az intézkedési tervnek megfelelően március 13-án, a titkári értekezleten összegezzük minden vita tapasztalatait. A küldöttértekezletet március 24-re hívjuk össze.

A beszámolók elkészítéséhez segítségül a KISZ-bizottság egy szempontrendszerrel dolgozott ki és adott közre. Ez lényege szerint irányítja a beszámolók elkészítésének módját, másrészt pedig bizonyos eddig kevésbé figyelembe vett munkaterületekre irányítja a figyelmet. A szempontrendszerrel tulajdonképpen a munka tudatosítására akarunk rákérdezni.

A kongresszusi beszámoló tervezetéről annvit: nem az elmúlt öt év munkájának részletes számbavételét akarjuk elkészíteni, hanem inkább a mostani helyzetet próbáljuk szélesebb látószögben vizsgálni.

B. GY.

A fiatal oktatókról

A fiatal oktatók tevékenysége, élet- és munkakörülményei jelentős tényezője felsőoktatásunk jelenének és jövőjének. A fiatalokkal való fokozottabb törődést a József Attila Tudományegyetemen is kiemelt politikai feladatnak tekintik. Az egyetemi pártbizottság a közelmúltban napirendjére tűzte és megtárgyalta a fiatal oktatók szakmai irányításáról, beilleszkedéséről, élet- és munkakörülményeiről szóló jelentést.

Az oktatói-dolgozói KISZ-alapszervezetekben végzett felmérések, személyes beszélgetések és taggyűlési viták alapján készült jelentés részletesen összefoglalta az egyetemen tevékenykedő fiatalok oktató-nevelő munkáról, szakmai-tudományos tevékenységéről, és önképzésről, társadalmi-közéleti munkájáról és szociális helyzetéről alkotott véleményeket, reálisan elemezte helyzetüket. Igyekezett átfogó képet adni a fiatal oktatók kategóriájába sorolhatók élet- és munkakörülményeiről, nem tévesztve szem elől azt a tényt, hogy a JATE-n dolgozó 35 év alattiak közel sem alkotnak homogén csoportot, hiszen az oktató-nevelő munkában elfoglalt hely, a tudományos kutatásokban való előrehaladás, s a szociális helyzet alapján jelentős eltérések mutatkoznak a fiatal oktatók rétegén belül.

Az oktató-nevelő munkával kapcsolatos felmérés feltárta, a fiatal oktatók tudatában vannak annak, hogy kiemelt feladatuk a minél magasabb szintű oktató-nevelő tevékenység. Általában elfogadják az egyetemen az oktatásban érvényesülő munkamegosztást, miszerint az előadásokat elsősorban az idősebb, tapasztaltabb oktatók tartják, a fiatalok pedig főként gyakorlati foglalkozásokat vezetnek. Az óraterhelést általában arányosan tartják, jóllehet e téren tanszekenként, intézetenként jelentős eltérések mutatkoznak. (A Bölcsészettudományi Karon oktató fiataloknak pl. a nyelvi tanszéken jóval több órát kell tartani, mint az egyetem más intézeteiben, tanszékein dolgozó társaiknak.) — A felmérés során sokan úgy nyilatkoztak oktatási tevékenységükről, hogy

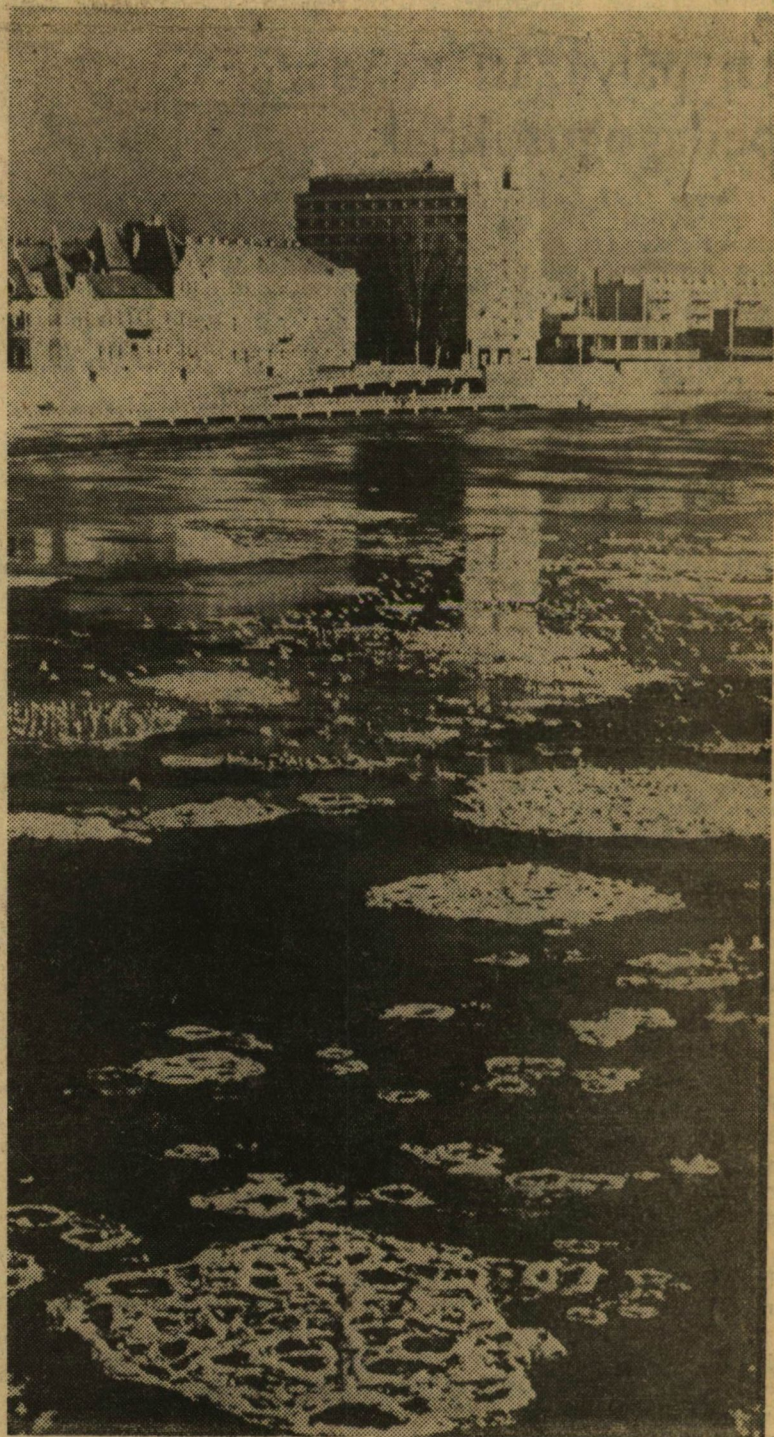
azt a tanszéken bizalom kíséri, s szinte mindenki az egyéniségének megfelelő forma és módszer szerint dolgozhat — ugyanakkor megfogalmazták, hogy ez a bizalom egyúttal feltételezi a fiatal oktatókkal való fokozottabb törődést is. Szükségesnek tartják kollégáik módszereinek megismerését, a tapasztalatcseréket, s úgy vélik fejlődésüket elősegítené az is, ha tanszékvezetők és idősebb kollégáik gyakrabban látogatnák és értékelnék óráikat.

Szó esett az oktatás tárgyi feltételeiről is, s kiderült, hogy azokat sok területen nem tartják kielégítőnek. A tanteremgondok és az ebből következő órarendi problémák mellett felvetették, hogy jó néhány tanszéken az objektív körülmények nem teszik lehetővé az elmélyült „benti munkát”, pedig sok fiatal — lakás gondjai miatt — csak a tanszéken tud felkészülni óráira, illetve kutatómunkát végezni. A tanszéki szobák zsúfoltsága miatt számos helyen lehetetlen az, hogy kollégáik zavarása nélkül foglalkozzanak a hallgatókkal, illetve gyakran nincs módjuk szakmai konzultációkra, holott ezeket oktatói-szakmai fejlődésükhöz igényelnék.

Az oktatási segédesszközökkel való ellátottságot általában megfelelőnek tartják, de több helyen felvetették, hogy a tankönyvek, jegyzetek egy része elavult, s a jelenlegi költségvetési keretek legfeljebb az ún. szintentartáshoz elegendősek. Ugyanakkor elhangzott olyan észrevétel, hogy a beörögzött régi gyakorlat, az új metodikák kidolgozatlanága miatt több helyen nem használják ki a rendelkezésre álló korszerű eszközöket — szerepet játszik ebben a korszerűbb iránti közömbösség, a példamutatás, az öntevékenység hiánya. Igénylik a fiatal oktatók, hogy az oktatást és kutatást egyaránt segítő szolgáltatások (például másolás, sokszorosítás, idegen nyelvű gépetítés stb.) intézetként legyenek jobban meg-szervezve.

A fiatal oktatók fontos szerepet játszanak a hallgatók tanórán kívüli nevelésében. Ők tartózkod-

(Folytatás a 2. oldalon.)

BAJLÓ TISZA

Fotó: Nagy László

A fiatal oktatókról

(Folytatás az 1. oldalról.)

nak legtöbbet a hallgatók körében, szívesen vállalnak évfolyamfelelősi, patronáló tanári megbízást, diákkör-vezetést. Ennek ellenére — miként az a jelenlegi helyzet. Úgy tűnik, egyre kevesebbet foglalkoznak a hallgatókkal, s ezzel összefüggésben csökken a körükben végzett politikai-nevelő munka hatékonysága. Mindez arra figyelmeztet, hogy a kívánt oktatási és nevelési célok megvalósítása érdekében az oktató-nevelő munka kapjon jelentőségének megfelelő értékelést a fiatalok megítélésében — s a tudományos utánpótlás kiválasztásakor ne csak a szakmai képességeket vegyük figyelembe, hanem az oktatásra, nevelésre való alkalmasságát is.

A szakmai-tudományos tevékenység és az önképzés elemzésekor a szakmai beilleszkedéssel kapcsolatosan viszonylag kevés problémát tettek szóvá a fiatalok. A hagyományoknak megfelelő gyakorlat szerint általában már hallgató korukban kapcsolódtak a tanszéki, intézeti tudományos témákhoz, s ezzel is magyarázható, hogy az egyetemen történő alkalmasságuk után 2—3 évvel többségük elkészíti és megvédi doktori értekezését. A téma vezetése általában biztosított, ugyanakkor általános tendencia, hogy az évek múltával a szakmai irányítás intenzitása csökken, s leggyakrabban csak a felmerült problémák tisztázására korlátozódik. Erre keveset olyan jelzések, hogy vannak „túlzottan izolált emberek”, egyes intézetekben kevés a műhelymunka, a problémafelvetés, a munkahelyi kötetlen beszélgetés; — s több fiatal úgy érzi, hogy túlságosan magukra hagyják őket. Gondként említették, hogy vannak tanszékek, ahol nem minden esetben kísérik kellő figyelemmel a gyakornokok szakmai előrehaladását, egyes tanszéken pedig az adminisztrációs feladatok egyenlőtlen elosztása miatt aránytalanul nagyobb terhek hárulnak a fiatalokra, mint az idősebbekre.

A publikációs lehetőségeket általában kielégítőnek tartják — bár elég nagy a szóródás egyénenként és tudományáganként. Szükségesnek vélik viszont olyan szakmai fórumok terjesztését, amelyek lehetőséget adnának a pályakezdő szakemberek tudományos elindulásához. Pozitívan értékelik, hogy az egyetem állami vezetése az utóbbi időben több intézkedést tett a fiatalok szakmai fejlődésének elősegítésére. Felvetették ugyanakkor, hogy több helyütt igénylik az intézeteken belüli szakmai továbbképzést is a fiatalok.

A fiatal oktatók többsége KISZ-tag. Tíz oktató-dolgozó KISZ-alapszervezet biztosít szervezeti kereteket politikai képzésükhöz, egyúttal koordinálja közeleli tevékenységüket, képviseli érdekeiket. A hallgatók körében végzett nevelő munka szilárd eszmepolitikai meggyőződésű, elkötelezett emberek kíván, s ez egyben alapkövetelmény is. A felmérésből azonban kitűnt, hogy a fiatalok közül többen nem érzik erre eléggé felkészültnek magukat, sokan pedig nem ismerik kellően a politikai képzés formáit vagy nem élnek azokkal. További gondot okoz, hogy a meglevő korlátozások változatlanul nehezítik a fiatal oktatók közötti pártépítést.

A társadalmi közéleti tevékenységből a fiatal oktatók nem egyformán veszik ki részüket. A megbízások elosztása nem egyenletes, bár a KISZ-szervezet jelentős eredményeket ért el a társadalmi munkaformák kiszélesítésében. A közéletiség fejlesztését, az egyetemi demokratizmus elmélyítését jól szolgálják az ifjúsági parlamentek, emellett azonban a fiatalok igénylik a különböző állami és társadalmi szervezetekben folyamatos érdekképviseletüket. Szűkebb munkahelyükről, a tanszékekről, intézetekről nyilatkozva felvetették a demokratizmus továbbfejlesztésének szükségességét, s ebben a tanszékevezetők politikai felelősségét. Kiderült, a fiatalok egy része úgy érzi, hogy a vezetők nem tájékoztatják őket megfelelően a munkahelyi problémákról, nem vonják be a dön-

tések előkészítésébe, s nem hallgatják meg véleményüket. Úgy vélik a KISZ-szervezet is többet tehetne olyan fórumok szervezésével, amelyeken információkat kaphatnának a munkahelyüket érintő kérdésekről, egyetempolitikai döntésekről.

A fiatal oktatók szociális helyzetének felmérése során egyértelműen kiderült, hogy szinte kivétel nélkül alacsonyok tartják a fizetésüket. Egzisztenciális gondjaik miatt sokan kényyszerűnek közülük arra, hogy különmunkát vállaljanak. Ez a munka azonban csak ritkán kapcsolódik szakmájukhoz, s a legtöbb esetben az ilyenféle „másodállás” visszaveti tudományos előrehaladásukat. Az alacsony fizetésű fiatalok többségének legtöbb gondja a lakáshoz jutás. Kevesen jutnak közülük otthonhoz az egyetem segítségével. Felvetették, hogy az adott helyzetben gondot okoz, hogy a Szegeci épülő garzonlakásokba pl. nincs módja javasolni az egyetemnek a bekerülést. Eppen ezért szorgalmazták az egyetemi szervezésben történő lakásépítési akció indítását. — További gondot okoz a családalapító, pályakezdő fiataloknak, hogy egy részük nem tudja elhelyezni gyermekeit az egyetem óvodájában, illetve a városi bölcsődékben.

Felvetődtek a felmérésben és a jelentésben a nem oktatói státuszon levő fiatal dolgozók legfontosabb problémái is. Megállapították, hogy többségük hasonló szociális gondokkal küzd, mint az oktatók.

Megállapította az egyetem pártbizottsága, hogy a fiatal oktatók-kapcsolatosan felvetődő problémák, közülük leginkább kedvezőtlen szociális helyzet természetesen kihat a tudományos kader-utánpótlásra, végül soron az oktató-nevelő munka színvonalára és eredményességére. Eppen ezért az egyetemi pártbizottság határozatot hozott, amikben megígérte egyetemünk állami és társadalmi szerveinek feladatait egy reális és hosszabb távon érvényesíthető koncepció kialakítására és megvalósítására.

Egyetemi város?

A címben feltett kérdésre a válasz egyértelmű, ha azt nézzük, hogy városunk hat felsőoktatási intézményében több ezer hallgató tanul. Ha azonban a kérdést úgy tesszük fel, hogy egyetemistáink mennyire érzik maguknak városunkat, milyen mértékben kapcsolódnak be az itteni közéletbe, akkor csak részben érvényes az egyetemi jelző.

Meg tudja-e nyerni a város a hallgatókat olyan hasznos feladatok elvégzésére, amelyek révén jövedő hivatásukhoz szükséges szakmai, s főként közéleti tapasztalatokra tehetnek szert? A diplomáján kívül mit visz magával az a fiatal, aki négy-hat évet tölt el itt, s a végzés után valahol, valamikor az értelmiségi szerepet is „fel kell vállalja”?

A fenti kérdéseket megválaszolandó beszélgettünk Vastag Györgyvel, a városi KISZ Bizottság titkárával, aki két évvel ezelőtt lapunk hasábjain e témával kapcsolatban bizakodóan nyilatkozott: „...reméljük előrelépünk a hallgatóknak a város, illetőleg a megye közéletébe, vérkeringésébe való bekapcsolódásában.” Az azóta eltelt időszak értékelésekor eredményekről, ugyanakkor hibákról, megoldásra váró problémákról esett szó.

Ha tételesean fel kell sorolni, akkor minden felsőoktatási intézményünk sokrétű külső kapcsolatot tud felmutatni, sikeres, nagy akciókat. Szinte minden egyetemen működik TIT-csoport, s a hallgatók nemcsak a városban, hanem Csongrád megyében is tartanak előadásokat. A SZOTE és a JGYTF vöröskeresztes csoportjai elsősegélynyújtó tanfolyamokkal, az egészséges életmódra nevelő előadásokkal, ingyenes véradással sokat tesznek a városért. A bölcsész és joghallgatók veszélyeztetett gyerekek felügyeletével, segítségével vállalnak szakmai feladatokat. A közös nagy vállalkozásokhoz tartozik a tanárképzősök úttörőpatronálása, az orvostanhallgatók nővérhelyettesítő munkája, az isko-

lai komplex szűrővizsgálat végzése. Ugyanakkor az elmúlt években szűntek meg olyan nagyszemű kezdeményezések, mint a szakmunkástanulók és a tanyai iskolák patronálása.

Mindezekre az eredményes, sokszor látványos megmozdulásokra feltétlenül szükség van a jövőben is, de hasznos lenne a város közéletének mindennapjaiba történő egyszerűbb, egyéni bekapcsolódás is.

A város feladata ebben, hogy megfelelő körülményekkel a jövőben úgy járja fel és mutassa meg a szakmai-köznevelődési-közéleti lehetőségeket, hogy a különböző intézmények különböző szakmákat tanuló hallgatói saját szakterületükhöz szorosan kötődő tevékenységet végezzenek.

A KISZ-nek jelentős szerepe van e feladat sikeres végrehajtásában, azáltal, hogy lehetőséget biztosít a végzés utáni évek közéleti tevékenységébe történő bekapcsolódáshoz szükséges tapasztalatok megszerzésében. Ez a terület az, amelyen az egyetem és főiskolák képzésében az ifjúsági szervezet igazán hiánypótló, s az értelmiség képzésében önálló szerepet vállalhat. Feltétlenül értelmes és értékes lehetőségek nyújtására van azonban szükség, valamint a „lentől” jövő egyéni kezdeményezések támogatására. A nemrégiben kiadott KISZ kongresszusi levél pontosan ezt fogalmazza meg: „Céljainkat csak akkor szolgáljuk jobban, ha akciós, mozgalmak a városban, hanem Csongrád megyében is tartanak előadásokat. A SZOTE és a JGYTF vöröskeresztes csoportjai elsősegélynyújtó tanfolyamokkal, az egészséges életmódra nevelő előadásokkal, ingyenes véradással sokat tesznek a városért. A bölcsész és joghallgatók veszélyeztetett gyerekek felügyeletével, segítségével vállalnak szakmai feladatokat. A közös nagy vállalkozásokhoz tartozik a tanárképzősök úttörőpatronálása, az orvostanhallgatók nővérhelyettesítő munkája, az isko-

A valóban sikeres feladatok végzéséhez a megfelelő lehetőségeket meg kell keresni, s az eredmények a KISZ-szervezet és a hallgatók közös erőfeszítésével érhetők csak el. Különösen fontos, hogy az alapszervezetek úgy továbbítsák a „lentől” jövő kezdeményezéseket, hogy azok ne kényszerű rosszként jussanak el a hallgatókig.

— kalocsai —

Új pályázati rendszer pedagógusoknak

Február 17-én, kedden délelőtt a Művelődési Minisztériumban tájékoztatták a sajtó képviselőit a pályakezdő pedagógusok elhelyezési lehetőségeiről, az új pályázati rendszerről. A Minisztérium decemberben megjelent 21/1980-as rendelete lehetővé tette, hogy a pedagógusok munkavállalását illetékes minisztérium a terület sajátosságainak megfelelően külön is szabályozhatja.

Szekeres László a Művelődési Minisztérium terv- és közgazdasági főosztályának helyettes vezetője elmondta, az új szabályozás lehetővé teszi, hogy a végzős hallgatók elhelyezkedési lehetőségeit illetően időben tájékozódjanak a felkínált álláslehetőségekről. Ugyanakkor az állami szervek is pontos információt kaphatnak a szabad munkahelyek számáról, ami az összehangolás érdekében rendkívül fontos. A külön szabályozás szükségességét az az alapvető társadalmi érdek indokolja, hogy a lehető legjobb legyen a területi szakember ellátottság. Az 1977-ben kiadott jogszabálytal szemben elvárások túlsúlyát voltak, s ezen kívül a régi előírás, — mely szerint a pályakezdők három évig csak különleges ok miatt változtathattak állást — helytelennek bizonyult. Az új szabályozás egyik legfontosabb célja, biztosítani, hogy a tanév megkezdésekor ismert legyen a tanterületen álláslehetősége, ami elengedhetetlen feltétele az oktatás folyamatoságának, színvonalának.

A pályakezdő pedagógusok elhelyezkedéséről szóló új pályázati rendszer részleteit Papp Zoltánné főelőadó ismertette, aki először hangsúlyozta, hogy közzétett és alapos elemző munka előzte meg a most érvénybe lépő szabályozást. A

közoktatás területén csak szervezett módon történhet meg az új munkaerő fogadása, ami egyik előfeltétele a szakos ellátottság javításának.

A munkáltatók kötelesek minden üres állást meghirdetni, felhívásukat az illetékes tanszékhoz megküldeni, ahonnan ezeket továbbítják a Művelődési Minisztériumnak. A lehetőségekről a minisztérium minden év április 15-ig tájékoztatja a képző intézményeket. A végzős hallgatók a felhívás megjelenése után 18 napon belül a saját intézményükön keresztül pályázhatnak három munkahelyre. A pályázatok a pedagógusképző intézmények a munkáltatókhoz továbbítják, ahol az elbírálásnál figyelembe veszik a pályázókra adott jellemzését, a KISZ-szervezet véleményét. Június 8-tól augusztus 14-ig a megbetöltetlen állásokba a munkáltatók közvetlenül alkalmazhatnak pályakezdőket. Azok, akik augusztus 15-ig nem tudnak elhelyezkedni a művelődési osztályok egyetértésével állhatnak csak munkába. A szorgalmi időszakban — augusztus 15 és június 30 között — csak indokolt esetben lehet állástváltástani. A szabályozással megakadályozzák, hogy a megyeszékhelyeken augusztus 15 után nagy számban alkalmazzanak pedagógusokat, addig amíg a vidéki állások még betölthetetlenek.

Új vonása a rendeletnek, hogy lehetővé teszi a munkáltatók számára pályázatok hirdetését helyettesítő feladatokra is, amennyiben garantálni tudják egy naptári évre a munkaviszonyt. Lehetőség nyílik a jövőben arra is, hogy a legkiválóbbakról a jellemzés mellé ajánlatot is adjanak a képző intézmények.

K. K.

Hallgatói vélemény a reformról

Nagy érdeklődéssel olvastuk a Szegeci Egyetemen megjelent cikket az oktatás korszerűsítéséről. Anélkül, hogy részleteiben alaposan ismernénk a reform tervét, alapkonceptiójával egyetértünk. Mi, hallgatók is tudjuk, sőt érezzük, hogy szükség van a tantárgyak közötti koncentrációra. Úgy látjuk, hogy ezt az intézmények több-kevesebb megoldották, a hallgatók azonban a sok vizsga miatt az ebből adódó kedvező lehetőségeket nem tudták kihasználni.

Ezt támasztja alá felmérésünk is, melyet az érintett III. évesek között végeztünk. E szerint a hallgatók 95 százaléka többet tanul, mint a korábbi vizsgaidőszakokban, mégis, az eredmények lehangolóak. Az évfolyamnak több mint fele egy, illetve két kiadvítatlan elégtelennel zárta a félévet.

Alapvető problémánk, az, hogy a 38 napos vizsgaidőszak alatt nyolc vizsgát eredményesen letenni, úgy, hogy a megtanult anyagot ne csak a vizsgára, hanem később is tudjuk, nem lehet. Ez az idő, még arra sem elegendő, hogy az év közben részenként elsajátított ismeretanyagot vizsgára átvesszük, és az egyes tárgyak között, valamint a tárgyakban belül felismert összefüggéseket elmélyítsük.

Éreztük azt, hogy a kóreltelant, korbonctant, a mikrobiológiát és általában a szakmai tárgyakat szintetizálni kellene, de a kampányszerű, és az ebből következő felszínes tanulás miatt erre nem voltunk képesek. Meggyőződéssel állíthatom, hogy évfolyamtársaimmal együtt nem a többletanulás ellen hadakozunk, hanem a felszínes, csak a vizsgára elegendő tudás ellen.

Telegdy professzor úrnak igaz van abban hogy kóreltelantból kevesebbet tudunk, mint a korá-

rábbi évfolyamok, de ennek megint csak a már fentebb említett vizsgaszám és vizsgarend az elsődleges oka. A Kóreltelant Intézet által kimutatott 141 elégtelen a 217 fős évfolyamból rekordnak számít. Ebből belejátszik az is, hogy a január végi kóreltelant vizsga egy hónapon belül szinte mindenkinek a 8. vizsgája volt. A felmérés szerint a január közepére eső korbonctan-kollokvium — általában a 6. vizsga — után a hallgatók 40 százaléka már nem tudott intenzíven tanulni. És mégis, az évfolyam több mint 80 százaléka az utolsó héten is egy, vagy két tárgyból még vizsgázott. A második félévet a hallgatók 3 százaléka pihent, 76 százaléka fáradtan kezdte, 21 százaléka pedig az első tanítási napokon meg sem jelent. Aligha képzelhető el, hogy februárban bárki is elkezdjen intenzíven tanulni. Ez annál is inkább elgondolkodtató mert az évvégi három szigorlat és mellette az öt vizsgára való felkészülés még nagyobb feladat elé állít bennünket.

A tények ellenére vitába szállunk Telegdy professzor úr azon kijelentésével, hogy évfolyamunk tudásbeli visszaesésének az az oka, hogy a „jelenlegi hallgatói létszám sokkal kisebb szelekciójából alakult ki, mint elődeinké”. A II. év végén — amely alapvetően meghatározó egyetemünkön — tanulmányi átlagunk nem volt rosszabb, mint az előző évfolyamoké, a bukási százalék sem volt magasabb. (Azt, hogy nem vagyunk rosszabb évfolyam, mint a többi, Földes dékán úr is leegyeztette.) A szakma iránti érdeklődésünket, mutatja, hogy többen dolgoznak a TDK-ban, mint az előző évfolyamon, és közülük sokan sikerrel szerepeltek a TDK konferencián. Társadalmi és mozgalmi munkában

való részvételünk sem mondható az átlagosnál rosszabbnak.

Nem érthetünk egyet dr. Jármai Katalin oktatónk azon kijelentésével sem, hogy az évvégi szigorlaton „többször kontrollja lesz a kétféle oktatási rendszer összehasonlítására a korbonctan és szempontjából”. Ugyanis, a IV. évesek négy féléven keresztül, több kapcsolódó tárggyal együtt tanulták a korbonctant, és az évvégi vizsgarendjük is könnyebbnek látszik. Szükségszerű tehát, hogy eredményeink rosszabbak legyenek, mint a felettünk levő évfolyamé.

Nem vigasztal bennünket a Dékán úr azon ígérete sem, hogy amennyiben az évvégi vizsgák után azt tapasztaljuk, hogy az átlagszorgalmú és képességű hallgatók sem tudnak megfelelni az elvárásoknak, akkor változtatunk rajta”. En azt hallottam az egyik előadáson, hogy a tudomány fejlesztése érdekében nem lehet kísérletezni a beteg rovására; vagyis a reform, mint kísérlet nem mehet a hallgató (jövendő orvosnemek) rovására. Nem is beszélve az esetleges későbbi erkölcsi és anyagi veszteségekről.

Javaslatunk: Hivatalos fórumokon már többször javasoltuk a vizsgaszám ésszerű maximalizálását. A jelen körülmények között legalább azt szeretnénk elérni, hogy a szigorlatot kapjunk arra, hogy a szigorlatot kívüli vizsgákat már a szorgalmi időszak utolsó heteiben is le lehessen tenni. Ezzel elősegíthetnénk az évközi folyamatos tanulást, elkerülhetnénk a vizsgára való kampányszerű, felszínes felkészülést, s csökkenthetnénk a hallgatók túlerőltetését. Meggyőződésünk, hogy az orvosképzés oktatási reformja csak így érheti el célját. **GYÖNGYÖSI MARIANN III. OH. SZOTE KISZ-biz. tanuló, fel.**